

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujący

O k ó l n i k :

Że bawełniana kroaza (tyftek bawełniany) i także chustki steplo- iu komercyjalnemu podlegają.

By na przyszłość każdą wątpliwość usunąć co do kwestyi, czyli bawełniana kroaza (tyftek bawełniany) w ogólnosci, jakoteż bawełniane kroazowane (cynowate, tyftekowe chustki) steplowaniu komercyjalnemu podlegają? wysoka Kame- rana nadworna dekretem z d. 5. b. m. do liczby 41,257. wyraźnie postanowiła, że odtąd baweł- niana kroaza w prażki czyli sekieska (nankin cy- nowaty) i oryental, jakoteż bawełniane kroazo- wane czyli tyftekowe fartuchy i chustki damskie, a w prawdzie te ostatnie, jeżeli takowe podług prawdeł wysokiego dekretu nadwornego z d. 14 Lutego 1803 tutejszym okólnikiem drukowanym z d. 13. Marca tegoż samego roku obwieszczonych, pojedynczo każda sztuka przez się jest osobną całością, jeżeli zaś osobną całością nie są, alboweż ustanowionej §sem 5tym patentu o step- lowaniu komercyjalnem, miary sześciu łokci nie dochodzą, tuzinami lub półtuzinami komercyjalnie steplowane być powinny.

W reszcie termin do steplowania znajdu- jących się być może niesteplowanych zapasów towarów takowych, z końcem miesiąca Lutego 1828 z tym dodatkiem wyznacza się, że od d. 1. Marca 1828 zacząwszy wspomniane towary, w handlu bez stepu znalezione, podług §fu. 11 patentu o steplowaniu komercyjalnem, konfiska- cie podlegają.

We Lwowie d. 28. Grudnia 1827.

(Następują podpisy.)

— Z Wiednia d. 24. Stycznia. —

N. Pan najwyższem Swojem postanowieniem z d. 30. Listopada 1827 z uwagi na położone za- sługi Dyrektora głównej Cyrkułowej szkoły w Tar- nowie w Galicyi, Norberta Mezenseffi, raczył dać mu średni złoty medal honorowy z uszkiem i wstążką.

Stosownie do rozporządzenia najwyższego patentu z d. 21. Marca 1818 spalono w d. 14. b. m. rano o godzinie totej w obecności ustanowionej Komisyyi w zwyczajnem miejscu na sto- ku z obligacyj dawniejszego długu stanu, które fundusz umarzający wykupił, 5 mil. 344,493 ZR. 31 6/8 kr. kapitału różnej stopy procentowej, czyli na 2 1/2 procentowy kapitał porachowa- wszy, 5 mil. ZR.

Przezo obligacyje dawniejszego długu stanu od roku 1818 w ksiązkach kredytowych wymaza- ne i publicznie zniszczone, wynoszą ilość kapi- talną 55,171,033 ZR. 29 5/8 kr. różnej stopy pro- centowej, lub 50 mil. 121 ZR. kapitału rachując procenta po 2 1/2. Między temi jest:

	ZR.	kr.
a) obligacyj bankowych	20,174,527	32 1/8
b) obligacyj kamery nadw.	12,922,595	16 6/8
c) obligacyj skarb. stanow.	22,073,910	40 4/8
razem	55,171,033	29 3/8

Przez te 53 losowań w tym okresie czasu przypadłych, o czem po każdym ciągnienu oso- bne wychodziło uwiadomienie, przeznaczono z dawniejszego długu stanu 60 mil. 46,632 ZR. 37 7/8 kr. kapitału różnej stopy procentowej czy- li 53 mil. 360,029 ZR. kapitału po 2 1/2 procentu na początkowe opłacenie prowizyi. Jednakże z tego podczas losowania umorzono już 3 mil. 796,706 ZR. 20 6/8 kr. kapitału w ilości nomi- nalnej, czyli 3 mil. 396,979 ZR. 15 kr. po 2 1/2 procentu; zatem przywrócono znowu w używanie pierwotnych procentów 56 mil. 249,926 ZR. 17 1/8 kr. różnej stopy procentowej, czyli 49 mil. 963,049 ZR. 45 kr. po 2 1/2 procentu.

Począwszy od trzeciego uzupełniającego lo- sowania w d. 2. Kwietnia 1827 przypadłego wy- ciągnięto kapitały dawniej umorzono, wyno- szą 446,934 ZR. 5 kr. po 2 1/2 procentu, i dla dalszego uzupełniającego losowania są prenotowa- ne. W tym tedy dziesięcioletnim okresie odpa- dło z dawniejszego długu stanu 111 mil. 420,959 ZR. 45 4/8 kapitału różnej stopy, czyli 99 mil. 963,170 ZR. 45 kr. po 2 1/2 procentu prowizyje rachując, z czego spalono publicznie kapitał 50 mil. 121 ZR. po 2 1/2 pCtu. a kapitał 49,963,049 ZR. 45 kr., na 2 1/2 procentu policzony, przy- wrócono do pierwotnego używania prowizyi.

— Z Węgier. —

Gazeta Preszburška z d. 18. Stycz. donosi: »Od wielu lat nie pamiętają tu takiej raptownej zmiany powietrza, jakiegoś doświadczyli w nocy z d. 15. na 16. t. m. Przez cały dzień, przy bardzo łagodnej temperaturze padał deszcz prawie ciągle aż do późna w nocy; około 10 godziny zerwała się silna burza, a po tej nastąpiło zimno, które dnia następującego 16., doszło do 8 stopni, wczoraj było przed południem o godz. 10 do 13 stopni.

(D. A.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugalia.

Infantka Rejentka zawiadomiła Dyrektorów banku, że Nad-Intendent mennicy otrzymał rozkaz, aby się niezwłocznie zajął przebicciem monety z Brazylii nadeszłej, a przez bank do mennicy odestanęj i by dla zapobieżenia niedostatkowi w banku nawet w Niedzielę nie wypożyczano.

(G. W.)

Hiszpanija.

Gazeta Francuzka donosi z Madrytu z d. 6. Stycznia: »Królestwo Ichmość opuszczą Barcelonę w d. 22. t. m. i powrócą w ostatnich dniach tegoż lub pierwszych przyszłego miesiąca znowu do Stolicy. Królestwo Ichmość postanowili powracać do Madrytu przez Saragossę. Zdaje się, że Król Jmć chciał przepędzić zimę w Barcelonie, co nawet dało powód Postom zawierzytelnionym na Dworze Hiszpańskim udać się do Barcelony; lecz, że tamtejszy klimat nie służy zdrowiu Króla, przeto postanowił Monarcha tę prowincyją opuścić.

(G. W.)

Wielka Brytania i Irlandyja.

Wiadomości z Londynu z d. 12. Stycznia jeszcze nic pewnego nie doroszą o utworzeniu nowego Ministerjum.

Oto jest namieniony już adres, podany w d. 7. Stycz. Infantowi Dom Mignel przez mieszkających w Londynie Portugalczyków: »Podpisani mieszkający na teraz w Londynie Portugalczycy połączeni sercem z ojczyzną, której sława i pomysłność jest przedmiotem wszystkich ich życzeń i przejęci wiernością, jaką cały naród Portugalski ożywiony, proszą, aby onym wolno było w chwili przejazdu Jego Królewicowskiej Wysokości przez Angliję złożyć daninę ich uszanowania; tym sposobem chcą uprzedzić jednomyślny odgłos radości, z jakim cały naród Portugalski przyjmować będzie wspólnomyślnego Xiążęcia, który jego pomysłność ustali przez to, że utrzyma ustawy Królestwa i instytucje przez naszego wielkiego Króla i Pana

Dom Pedra nadane i spełni nadzieję, którą sprawił w sercach Portugalczyków przez wyrażenie swego sposobu myślenia w piśmie do swojej do stojnej Siostry. Podpisani chcąc potomności podać pamiętkę ważnego zdarzenia, tej podróży Xięcia z domu Braganzów przez Angliję, kazali wybić medal, który mają zaszczyt, J. K. Wysokości złożyć; racz Wasza Królew. Wysokość przyjąć tę daninę wierności.

W d. 8. Stycznia oglądał Infant Dom Miguel w towarzystwie wielu osób roboty około galerji pod Tamizą, przyjęty przez budowniczego P. Brunel i deputacyją towarzystwa akcyjnego, które się budowy tego dzieła podjęło.

Infant Dom Miguel zamysła niebawem opuścić Londyn; dwa dni zabawi ón na wsi u Xięcia Wellingtona, dwa dni spędzi na wsi u Hra. Morley na polowaniu, i nakoniec obejrzawszy w Plymouth zbrojownię i warsztat okrętowy, wsiedzie na fregatę Perola.

W d. 12. Stycznia przed południem o godz. 10. pokazała się na nowo przerwa w łozysku rzeki i mnóstwo wody napętniło szychty; sześć osób utraciło życie, i od tego czasu obawiają się więcej takich przypadków; pęd wody tak był gwałtowny, iż tunel w dwóch minutach został napelniony. P. Brunel starszy był w niebezpieczeństwie życia.

Gazeta nadworna Londyńska z d. 11. t. m. zawiera mianowanie Sir Lowre Cole na Gubernatora i naczelnego Wodza na przylądku dobrej nadziei i na taką samą posadę Sir Charles Colville na wyspie Ś. Maurycego (na *Isle de France*.)

Według listów z Rio de Janeiro (umieszczonych w *Sun*) ma być zawarty pokój między Brazyliją a Buenos-Ayres, pod temi samymi warunkami, które jak wiadomo, Rzeczpospolita Buenos Ayreska odrzuciła; Lord Ponsonby, który był w tej mierze pośrednikiem, zawiezie ten traktat do Rio, i tamże jako Poseł Angielski (w miejscu P. Gordon, mianowanego Postem na Dworze Madryckim) rezydować będzie.

(D. A.)

Towarzystwo podróżujących agentów handlowych istniejące w Londynie, mające na celu wspierać znajdujących się między nimi chorych i ubogich, zebrało się pod przewodnictwem Lorda Majora według zwyczaju w d. 4. Stycznia, w liczbie przeszło 250 osób. Po spełnieniu zwyczajnych toastów, powstał Pałkownik Torrens, który od dawna do tego towarzystwa należy, dla wniesienia toastu: »Sir Edward Codrington i waleczni, którzy pod nim pod Nawarynem walczyli!« Ten toast dał powód do największego tumultu; wołano: Precz z nim! precz z nim! żadnych toastów politycznych! Wrzawa trwała długo. — P. Torrens usiłował po trzykroć wnieść swój toast, lecz

na próżno, nie chciano go słuchać i w końcu zmuszony był opuścić salę.

(G. W.)

Francya.

Król uchwalił utworzenie Muzeum okrętowego w Louvrze, które zwać się będzie podług Delfina, Admirała Francyi, Muzeum Delfińskie. Takowe zawierać będzie nie tylko modele wszelkiego rodzaju okrętów, machin dla marynarki, także przystań i arsenatów marynarki wypukło i t. d., lecz także szczególnie malowidła, przedstawiające najznakomitsze czyny marynarzy Francuzkich wszystkich czasów.

Król na przetożenie Ministra spraw wewnętrznych, podwyższył pensyją P. Lacretelle, jako autora, na 6000 franków. P. Legendre otrzymał znowu swoje dawniejszą płacę, jako wystuzonego.

Wdowie po Pnu. Mely-Janin, byłym Redaktorze literackiej części Gazety codziennej, raczył Monarcha dać pensyją.

Postanowieniem z d. 13. Stycznia, Vicehr. Simeon, były Prefekt, Mistrz do prób, i syn Hr. Simeona, Para Francyi, mianowany jest Dyrektorem sztuk nadobnych i umiejętności w wydziale spraw wewnętrznych.

Król postanowieniem, datowanym z dnia 6. Stycznia, zwołuje Kollegijum trzeciego obwodu wyborczego wyższej Garony do Villefranche na dzień 24. Lutego, aby mianowało Deputowanego w miejscu Hr. Villele, który powołany został do Izby Parów.

Tym samym postanowieniem zwołane jest Kollegijum drugiego obwodu wyborczego Departamentu Jlle et Vilaine na dzień 21. Lutego do Rennes, dla wyboru Deputowanego w miejscu P. Corbiere również do godności Para wyniesionego.

Zapewniając, że nowy Minister spraw wewnętrznych oznajmił Pnu. Hyde de Neuville, iż Monarcha odwołał to, co względem niego zostało, i że został znowu na liście dyplomatów umieszczony.

Postanowieniem z d. 12. Stycznia utworzył Minister spraw wewnętrznych Kommissyją, której uprzednio czynione będą przetożenia względem pensyj autorom, względem zakupu i prenumerowania na pisma i dzieła sztuki, jakoteż na inne nadobne umiejętności i sztuki; summy mające być zezwolone w tej mierze ku zachęceniu będą wyznaczone z funduszów jego Ministerstwa. Członkami teje Kommissyi są: Baron Cuvier, nieustający Sekretarz Akademii umiejętności, jako Prezes; Baron Fourrier, nieustający Sekretarz teje Akademii, PP. Andrieux i Michaud, z Akademii Francuzkiej P. Abel Remusat, z Akade-

mii napisów i pięknych umiejętności, i PP. Baron Gerard i Fontaine z Akademii sztuk pięknych.

Minister sprawiedliwości oznajmił pierwszemu Prezydentowi Sądów przez okólnik, iż na przyszłość przy posuwaniu Członków Sądu na wyższe stopnie, tylko u Sądów będzie o nich wiadomość zasiągana. W Ministerstwie skarbu otrzymał znowu P. Fougeroux dawniej przez siebie sprawowany urząd Szefa prywatnego gabinetu Ministra. Mówią, że Kommissyja złożona z urzędników sądowych i Radców Stanu, mianowana jest przez Ministra sprawiedliwości do rozstrzygnięcia dawnego sporu ustawodactwa względem styczności i wzajemnych praw w interesach urzędów administracyjnych i Sądów.

Monitor donosi, że dochody publiczne roku 1827 podane na 911 mil. 809,000 fr., w istocie tylko 908 mil. 348,000 fr. wynosiły, zatem pokazuje się deficit 3 mil. 461,000 fr., i względem roku 1826 mniejszy dochód o 15 milionów 847,000 fr. Zmniejszenie to nie pochodzi z mniejszego zużycia w kraju, lecz z upadłych cen trunków, od których pobierane bywają podatki po cenie targowej.

Akademija Lekarska, na zdanie sprawy lekarza Cherwin o żółtej gorączce, licznymi i wiarygodnymi dowodami wsparte, po silnym sporze, lecz większością głosów uchwaliła: że te dokumenta zasługują na ścisłe zastanowienie się, i silnie działać mogą na zaprzeczające rozstrzygnięcie pytania: czyli żółta gorączką zarazić się można? «

W dniu 12. Stycznia stawił się P. Cauchois Lemaire (autor wydrukowanego listu do Xięcia Orleańskiego, względem terazniejszego stanu Francyi), przed Sądem Policji poprawczej. Oskarżony jest: 1) że obraził Króla i rodzinę królewską; 2) że zachęcał do obalenia rządu, chociaż bez skutku, i powstawał na porządek następstwa Tronu, jakoteż 3) na prawa, jakie Król z przyjęciem na świat przynosi, i jakie mu Konstytucyja nadaje. Adwokat królewski wniósł, aby autora wskazać na pięcioletnie więzienie i 6000 fr. kary pieniężnej, a nakładców na trzecziesięczne więzienie i 50 fr. kary pieniężnej. (G. W.)

Dochody cła w Havre de Grace w roku 1827 wynosiły 21,811,549 fr., zatem o 2 mil. mniej, jak roku 1826.

Roku zeszłego zmarło we Francyi: Parów 11, (Marszałek 1), Jenerałów-Lejtnantów 22, Jenerałów Majorów 24, Biskupów 3, Podprefektów 2, Konzulów 2, Deputowanych rozwiązanej Izby 6, terazniejszej 1, byłych Deputowanych (między którymi Manuel) 15, Zgromadzenia prawodawczego Członek 1, Członków konwencyi 4,

Prezesów sądowych 11, Adwokat generalny 1, jeneralnych Prokuratorów 3, Sędziów 27, Nadradca Izby obrachunkowej 1, Akademików 7, malarzy 5, autorów 12, autorka 1, kompozytorów 4, aktorów 8, aktorek 5. (G. W.)

Włochy.

Kommissyja mianowana dla poczynienia rozporządzeń do pomnika, który ma być w Rzymie sławnemu Torquato Tasso wzniesiony, podała Ojcu świętemu prozbę, aby temu dziełu swojego udzielił wsparcia; do prozby tej załączony był rysunek tego pomnika, przez rzeźbiarza Fabris nłożony. Ojciec święty zezwolił na prozbę tej Kommissyi, plan pochwalił, i na prozbie tej własną ręką potwierdzenie tego zamiaru napisał. Xiążę Altieri, Senator Rzymski, jest Prezydentem tej Kommissyi, i używa wszystkiego, aby tak Włochy, jakoteż inne kraje zachęcić do uczestnictwa tego przedsięwzięcia, które ma za cel wzniesić godny pomnik jednemu z największych ludzi, który Włochy uświetnił. (D. A.)

Niemcy.

Król Jmć. Wirtemberski otworzył w dniu 25. Stycznia Sejm nadzwyczajny Mową z tronu. Dziennik rządowy Bawarski z d. 16. Stycznia zawiera postanowienie królewskie z d. 14., które posiedzenia Stanów, kończące się dnia 17. wspomnionego miesiąca, aż do dnia 29. Lutego 1828 przedłuża.

Na publicznem posiedzeniu król Bawarskiej Izby Deputowanych w dniu 12. Stycznia, złożył Minister Stanu spraw wewnętrznych i skarbu raporta z użycia dochodów publicznych w latach 1823/24 i 1824/25, jakoteż raport ze stanu kassy długów umarzającej. Z tego wypływa, że ogólny dług Państwa, jak był w d. 1. Paźd. 1825 i przeszedł na drugi okres finansowy, wynosi 111 mil. 5644 ZR. 44 kr. 1 heler.

Nakoniec zdał Minister skarbu sprawę, w której wytknął bliżej powody względem odmiany w taryfie celnéj, uczynionéj przez rząd na mocy prawnego upoważnienia, poczem wspomniony Minister podał projekt do nowego urządzenia cła z powodami, i w krótkości rozwinął dążność tego urządzenia. (G. W.)

Prussy.

Król Jmć postanowieniem gabinetowém z d.

9. Grudnia r. z. potwierdził przewodnictwo Xięcia Karola Meklenburskiego w Radzie Stanu, i mianował go teź Prezydentem, i oraz rozporządził, iż we wszystkich przypadkach, gdzie Prezydent Rady Stanu nie jest oraz jednym z zarządzających Ministrów, tenże ma mieć jako takowy prawo znajdowania się na zgromadzeniach Ministeryjum, podług swojego wyboru, nie będąc onegoż Członkiem. — Król Jmć upoważnił Ministra sprawiedliwości, iżby w prowincyjach, gdzie jeszcze jest zachowane prawo Francuzkie, podług okoliczności, dzieciom nie w małżeństwie spółdzonym udzielał uprawnienie — jak dalece z tem nie łączy się wyniesienie do wyższego stanu — z zupełną skutecznością praw zawsze w patentach domieszczanych. (G. W.)

Rossyja.

Z Petersburga donoszą pod dniem 2. Stycznia:

W dzień Trzech Króli (d. 7. Stycznia n. s.) obchodzono uroczystości we wszystkich kościołach pamiątkę oswobodzenia Rossyi od najścia Francuzów i dwudziestu z nimi sprzymierzonych ludów. Na twierdzy powiewała wielka bandera narodowa, i działa huczały. Cały dzień bito we dzwony, a wieczorem miasto oświetlono.

Ponieważ eskadra poruczona Vice - Admirałowi Hr. Hayden, znajduje się za granicami Rossyjskiemi, przeto Cesarz Jmć uznał za dobre, dać mu tę samą władzę, jaką miewają Dowódcy oddzielnych korpusów, na mocy rozporządzenia względem administracyi wielkiego czynnego wojska, z tém ograniczeniem, że wyroki przez niego potwierdzone, tylko co do niższych stopni będą mogły być wykonane; co się zaś dotyczy Oficerów sztabowych i niższych, tedy wyroki przez Hr. Hayden na nich wydane, przed ich wykonaniem Cesarzowi Jmci muszą być przełożone. Rozumié się, że Admirał winien jest odpowiedzialność, do jakiej Kommandant korpusowy podług tego rozporządzenia obowiązany. Ukaz ten traci moc, skoro eskadra przybędzie na morze wschodnie.

Za nadzwyczajną waleczność Podporucznika Czerniweckiego z brygady artyleryi gwardyi, okazaną przez niego przy zdobywaniu twierdzy Perskiej Sandar Abadu, uderzył go Cesarz Jmć złotym pałaszem z napisem: »Za waleczność.« (G. W.)

(Do tego Numeru Gazety dołączony jest Ner. 5. Rozmaitości.)